

Dijana Arbanas • Gordana Podobnik • Silvana Šebalj-Mačkić

MOJA PRIRODA I MOJE DRUŠTVO

radni udžbenik Prirode i društva
za 2. razred osnovne škole

prvo izdanje
Zagreb, 2020.

Dragi učenici ponovo
smo zajedno. Narasli ste.
Porazgovarajte koliko ste
se promijenili.

Učit ćemo o
organiziranosti svijeta
oko nas. Uočavat ćemo
promjene u prirodi.

Zaključivat ćeš
o sebi i svojoj ulozi u
zajednici. Istraživat ćeš
što nas pokreće.

PONOVNO U ŠKOLI

Veselimo se školi. Učiti ćemo, pisati zadaće i igrati se.

Ove se godine možemo uključiti u više raznolikih aktivnosti u školi i zajednici.

Moramo se pristojno ponašati prema djeci i odraslima.

Trebamo pomoći onima kojima je to potrebno.

► Podsjeti se tko je sve zaposlenik u školi. Imenuj njihove obveze i zaduženja.

Naš radni prostor, pribor i učionicu moramo održavati urednima.

► Opiši kako će izgledati tvoj radni prostor u školi.

► Raspravi u razrednom odjelu zašto se treba pridržavati **rasporeda sati**.

► Navedi primjere kako ti možeš **sudjelovati u radu škole**.

1.

Nacrtaj jedan događaj sa svojih ljetnjih praznika.

2.

Razmisli i porazgovaraj s prijateljima: kako ćeš pomoći prijatelju koji je danas tužan u školi?

3.

Kako si se danas osjećao u školi? Oboji.

4.

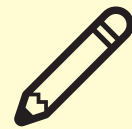
Usporedi svoju visinu i masu u prošloj školskoj godini i sada. Zamoli učiteljicu da pročita mjere koje ste izmjerili na satu TZK. Zapiši. Usporedi. Prati svoje mjere i na kraju školske godine.

	početak školske godine		kraj školske godine	
	visina	masa	visina	masa
1. razred				
2. razred				

5.

Raspitaj se o aktivnostima koje se organiziraju u tvojoj školi ili blizini doma. Odaberi s roditeljima aktivnosti koje bi tebi odgovarale. Popričaj s prijateljima o tome kojim se aktivnostima oni bave. Zapiši svoj odabir.

6.

Dogovorite se na satu razrednog odjela koji vam je zajednički cilj kao razredne zajednice ove godine. Izradite razredno geslo i izvjesite ga na vidljivo mjesto u vašoj učionici. Napiši ovdje to geslo i ukrasi ga.

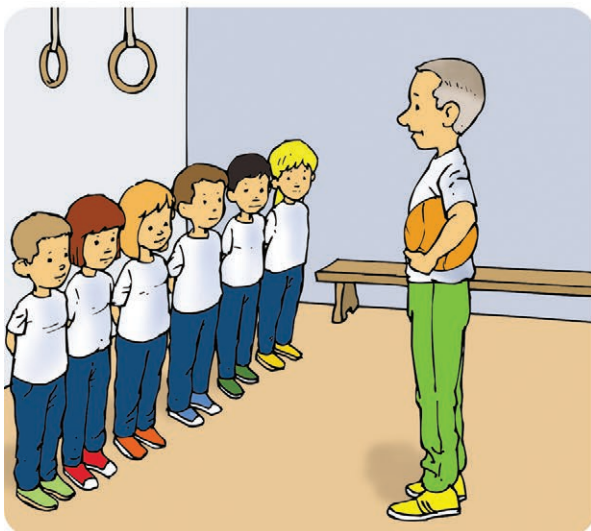
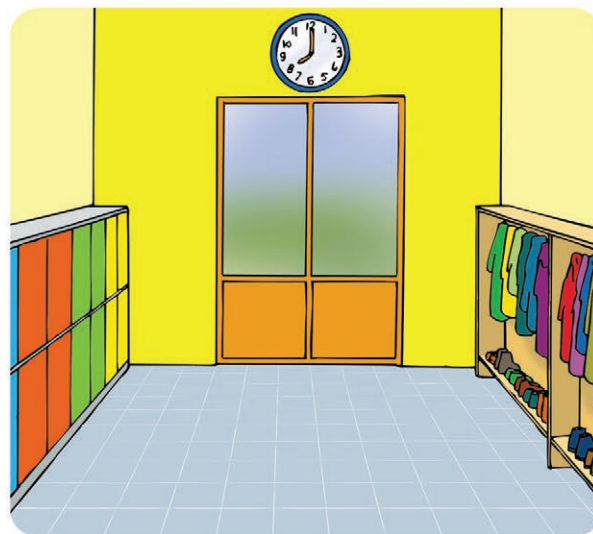
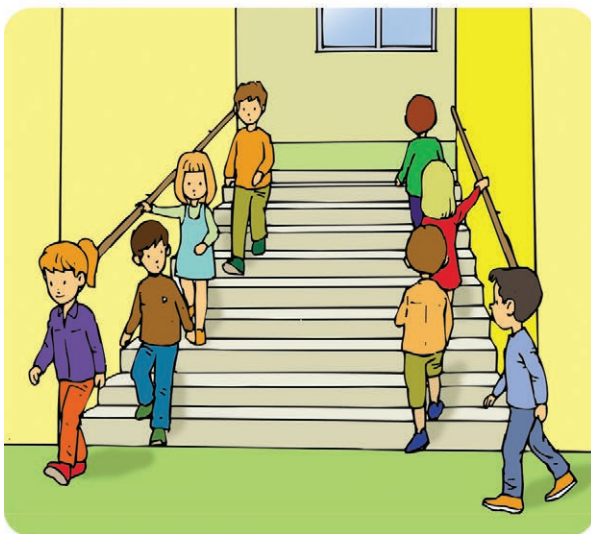

KAKO SE PONAŠAM

U razrednom odjelu poštujemo **razredna pravila**.

POMAŽEMO JEDNI DRUGIMA – SLUŠAMO JEDNI DRUGE – JAVLJAMO SE ZA RIJEČ

RAZREDNA
PRAVILA

Dogovorite
pravila svojeg
razrednog
odjela!

1.

Zaokruži DA ako je tvrdnja točna, a NE ako nije točna.

Tuđe stvari mogu uzimati bez pitanja.	DA	NE
Najljepše se igram sama/sam.	DA	NE
Moramo dogovoriti pravila ponašanja u učionici.	DA	NE
Slušamo druge, a kad završe možemo mi govoriti.	DA	NE
Na postavljeno pitanje svi odgovaramo u isti glas.	DA	NE
Ako nam se nešto ne sviđa, mi se potučemo.	DA	NE
Ako se netko ruga meni, ja ću se rugati njemu.	DA	NE

2.

Napiši u tablicu tri razredna pravila pa znakom ✓ označi poštuješ li ih uvijek, ponekad ili nikad.

Razredna pravila	Pravila poštujem		
	uvijek	ponekad	nikad

3.

Ana se rugala Ivi. Poruči joj nešto.

Ana se nije prestala rugati. Došlo je tuče. Kako ćeš ti postupiti?

4.

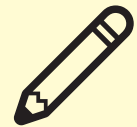
Pomaži drugima. Čini dobra djela.
Nacrtaj jedno svoje dobro djelo. Dovrši rečenicu.

Nakon učinjena dobra djela
osjećala/osjećao sam se

5.

Raspitajte se što je bonton. Možda u knjižnici postoji knjiga s takvim naslovom. Posudite je i zajedno prolistajte. Što se tebi najviše sviđelo? Napiši ili ispričaj.

6.

Razgovarajte u svojem razrednome odjelu.

- ◆ Što se dogodi ako jedan učenik (pojedinaac) ne izvršava svoje dužnosti?
- ◆ Može li zajednica napredovati?
- ◆ Što ćete učiniti?
- ◆ Kako ćete to provesti?

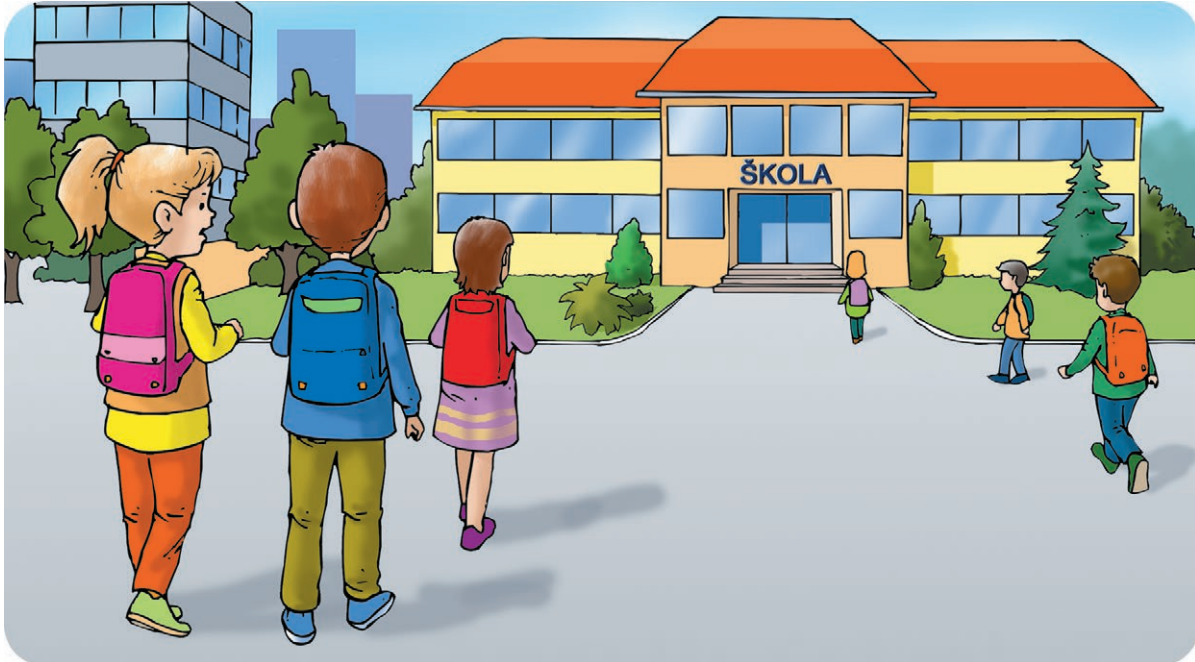
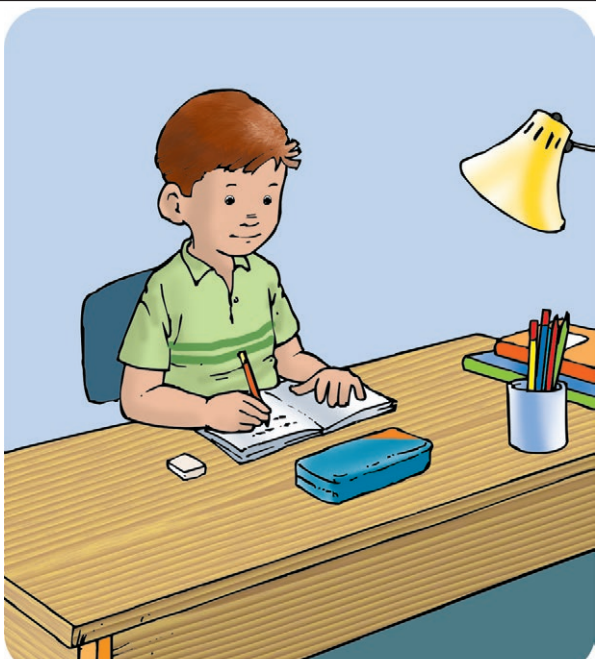

7.

Izmislite naziv za svoju složnu zajednicu 2. razreda.
Napiši ga u bilježnicu i ukrasi.

MOJE DUŽNOSTI I MOJA PRAVA

Djeca imaju dužnosti i prava.

DUŽNOSTI	PRAVA
<ul style="list-style-type: none">• redovito polaziti nastavu	<ul style="list-style-type: none">• pravo na školovanje
	
<ul style="list-style-type: none">• redovito pisati zadaće i učiti	<ul style="list-style-type: none">• pravo na svoje mišljenje
	

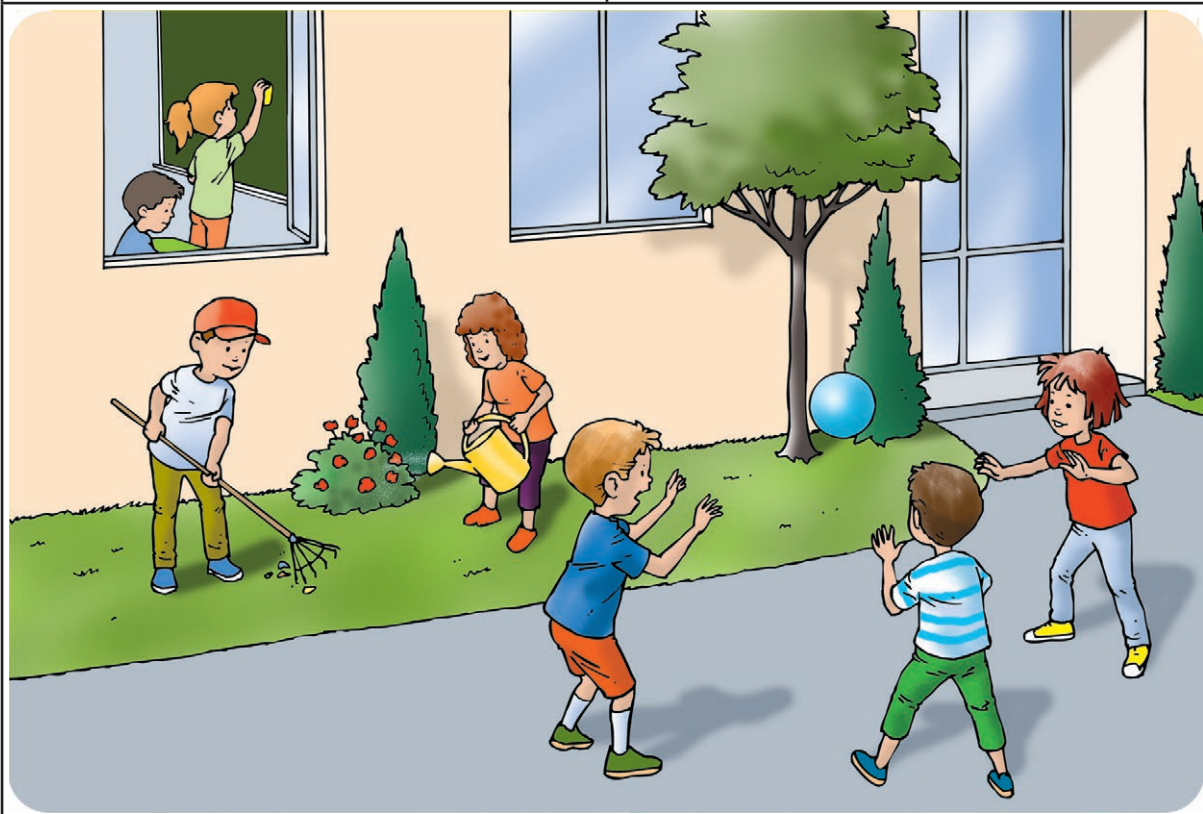
- poštovati prava drugih ljudi

- pravo na različitost
- pravo na svoj jezik, kulturu i vjeru
- pravo na izbor prijatelja

- brinuti se o osobnoj čistoći
- brinuti se o svojem okolišu

- pravo na obrazovanje
- pravo na igru i odmor

Djeca imaju prava, ali i dužnosti.

1.

Koje su tvoje dužnosti u školi, a koje kod kuće?

2.

Dogovorite se u razrednom odjelu što ćete raditi tijekom školske godine. Ono što ćete moći raditi sami oboji plavom bojom, a ono što ćete raditi zajedno crvenom. Možda će se nešto obojiti ljubičasto.

skupljati stari papir

pomoći starijima

urediti okoliš škole

skupljati čepove za prodaju

pomoći prijatelju pisati zadaću

urediti radni prostor

pospremiti igračke

pospremiti posuđe poslije ručka

3.

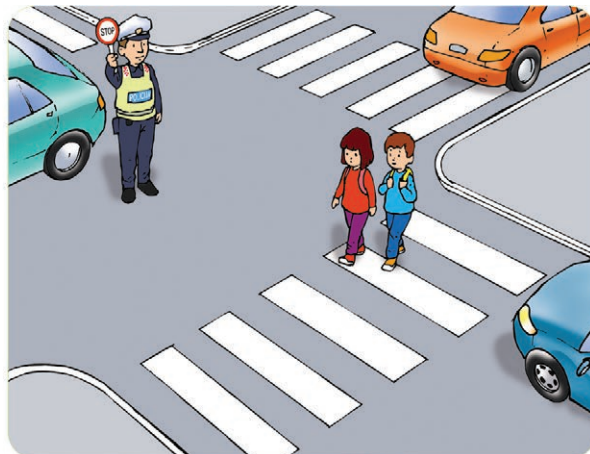
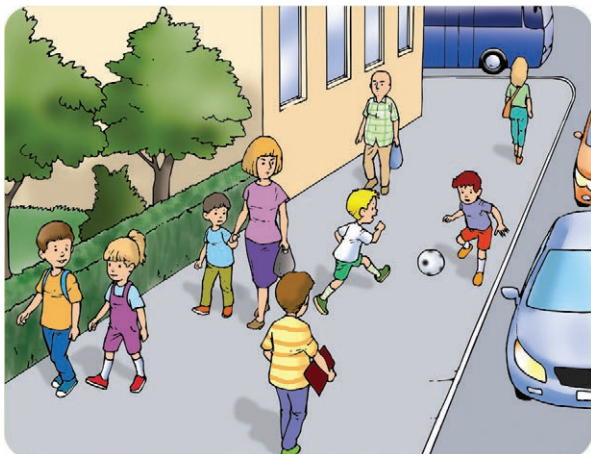
Razmisli. Ako neko dijete ne ostvaruje prava koja treba imati, možeš li mu ti pomoći? Kako?

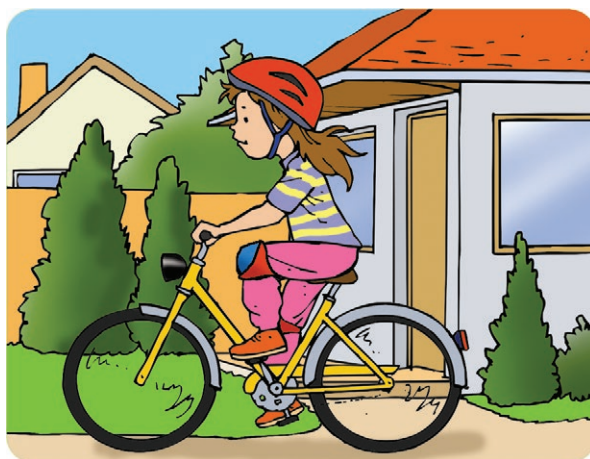
JA U PROMETU

Prisjeti se. **Sudionici prometa** jesu **vozači** i **pješaci**.

Svi moraju poštivati **prometna pravila** i tako se brinuti o svojoj **sigurnosti**.

- ▶ Pogledaj sliku lijevo. Kome želiš nešto poručiti? Što savjetuješ?
- ▶ Pogledaj sliku desno. Navedi situacije u kojima je sigurno prelaziti kolnik preko pješačkog prijelaza.

- ▶ Promotri slike. Kako se ti ponašaš u sličnim situacijama?
- ▶ Napiši pravila kojih se u tim situacijama treba pridržavati.

Sudionici u prometu moraju poštivati **prometne znakove**. Oni služe lakšem snalaženju u prometu. Tako ćemo svi biti sigurni u prometu.

OPREZA NIKADA DOSTA!

Prometni znakovi upozoravaju, obavještavaju i zabranjuju.

znak upozorenja

znak obavještenja

znak zabrane

ZNATE LI DA
POSTOJE
ZNAKOVI I ZA
NAS?

1. "Složi riječi od zadanih slogova.

PRIJE PJE KI ŠAČ LAZ = RA ZEB

_____ = _____

2. Dopuni rečenice.

Kad prelaziš cestu, moraš pogledati _____,

pa _____, a zatim ponovno _____

jer s te strane dolazi vozilo. Kad dođeš do sredine kolnika,

pogledaj _____ jer tada s te strane dolaze vozila.

3. Zaokruži DA ako je tvrdnja točna, a NE ako nije točna.

Treba hodati lijevom stranom pločnika. DA NE

Vozila se kreću desnom stranom pločnika. DA NE

Kolnik smiješ prelaziti samo na pješačkom prijelazu. DA NE

Na kolniku se smiješ igrati. DA NE

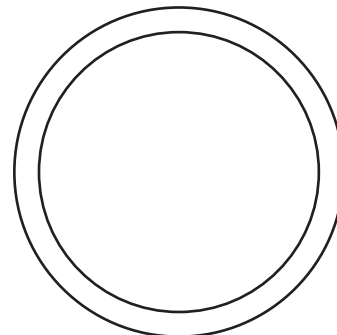
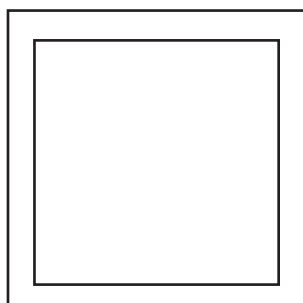
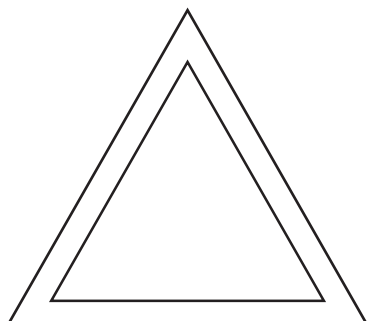
Na cesti bez pločnika treba se kretati lijevom stranom. DA NE

4. Razmisli i razgovaraj. Što trebaju učiniti sudionici u prometu ako dolaze kola hitne pomoći?

5.

Nacrtaj i oboji prometne znakove koje primjećuješ u okolici.

6.

Odgovori na pitanja.

Čemu služe prometni znakovi? _____

Kakvih su boja? _____

Što misliš zašto? _____

7.

Zašto poštujemo prometne znakove?
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

a) jer su lijep ukras

b) jer služe lakšem i sigurnijem kretanju učenika u prometu

c) jer služe lakšem i sigurnijem kretanju svih sudionika u prometu

9.

Istraži zašto neki semafori na pješačkim prijelazima imaju tipku.

8.

Istraži čemu služe zvučni semafori.

PROMETNA SREDSTVA

Ljudi se prevoze **prometnim sredstvima**:

zrakom, vodom, kopnom (cestama i tračnicama).

zrakoplov

brod

autobus

vlak

U nekim je gradovima jače razvijen zračni prijevoz, u nekim brodski ili cestovni.

zračna luka

brodska luka

Prometna sredstva za svoje kretanje trebaju **energiju**.

Vlak pokreće električna energija, brod pokreće sagorijevanje benzina.

Nekada su ljudi upotrebljavali drukčija prometna sredstva.

kočija

parobrod

vlak s parnim lokomotivom

zrakoplov

Danas se sve više koristimo onim izvorima energije koji ne onečišćuju okoliš.

automobil na električni pogon

naplata parkinga sa solarnim ćelijama

autobusi na plin

KAKO ĆE
LJUDI PUTOVATI
U BUDUĆNOSTI?
IZMISLI!

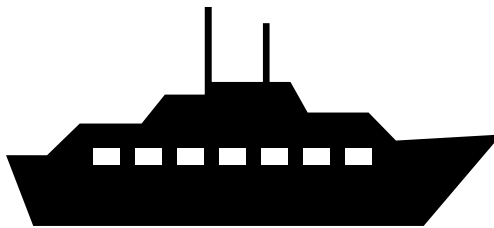
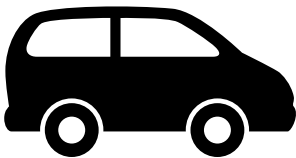
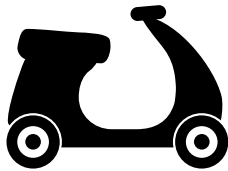
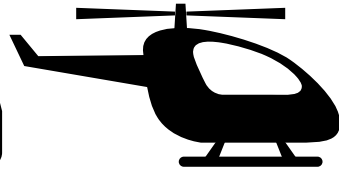
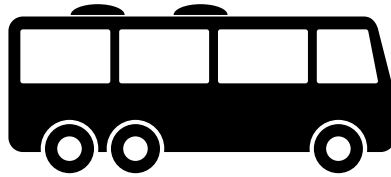
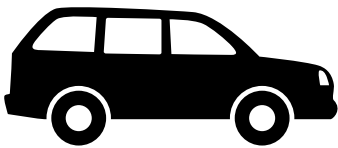
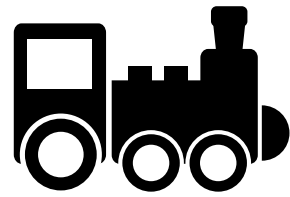
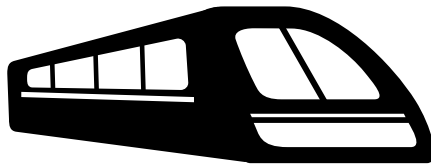
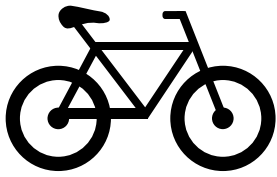

1.

Kuda se kreću vozila? Spoji crtama u boji.
Zaokruži prometna sredstva kojima možeš putovati u
svojemu mjestu.

ŽELJEZNIČKA PRUGA

CESTA

ZRAK

VODA

2.

Zalijepi sličice bicikla i automobila iz prošlosti i sadašnjosti. Nacrtaj kako ih zamišljaš u budućnosti.

PROŠLOST (zalijepi)	SADAŠNJOST (zalijepi)	BUDUĆNOST (nacrtaj)

3.

Zabavite se.

- 👉 U školu donesite časopise i novine. Iz njih izrežite fotografije vozila i napravite plakat. Radite u skupinama. Rasporedite poslove tako da svi sudjeluju u radu.
- 👉 Sakupite različitu ambalažu i od nje napravite vozilo budućnosti. Radite u skupinama. Svaka će skupina ostalima objasniti kako se njihovo vozilo zove, što ga pokreće, kako se kreće. Napravite izložbu i pozovite goste da glasaju za najbolje vozilo budućnosti.
- 👉 Izradite plakat s prometnicama u vašem mjestu. S vozilima koja ste izradili od odbačene ambalaže odglumite prometne situacije. Igrajte se!
- 👉 Uz pomoć odraslih istraži kako izgledaju automobili na solarni pogon, električni automobili, leteći automobili. Usporedi ih s današnjim automobilima.